

10.ZENBAKIA-2022-OTSAILA

# GUKA



LEIRE VENTAS ETA MIKEL AIESTARAN

**BIZIBIDEA  
BAINO GEHIAGO**



**Euskararen plaza gara,**  
herriaren irudia eta  
komunitatearen ahotsa



**HEDABIDEKIN  
ERE BAI**

# ANEKDOTIKOA



**JULENE FRANTZESENA**

11:15ean jarri genuen hitzordua Enparan kalean. Zain geunden, ni pixka bat urduri, Leire han zelako eta Mikel ez zelako ageri. Baina agertu zen; ordurako Twitter bidez abisatuta zegoen 11:30erako iritsiko zela. Aurreko egunetan bero pixka bat eman nion sentipena nuen: konfirmatzeko behin baino gehiagotan idatzi nion, eta berak ere sumatu zuen, nolabait, nire urduritasuna, gauzak azkar ixteko izaten dudana presa. “No, konfiantza handirik ez dizut eman, e”, esan zidan, gutxi gorabehera—ez naiz hitzez hitz gogoratzen—, barre artean, elkartu orduko.

Sartu ginen Basazabalera; bi elkarrizketatuak han sekula izan gabeak ziren. Harrituta gelditu zirela uste dut eraikinarekin. Kanpora atera ginen, Zelai Luze aldeko pasealekuaren ondoko terrazara. Hiru aulki huts, eta Julen Imaz eta Maialen Etxaniz lankideak kameraren atzean. Eseri ginen, eta handik pasatzen ziren herritar gehienek begiratzen zuten, zer suman, zertan ari ote ginen jakin minez. Mikeli zerbait esateko ere aprobetxatu zuen batek edo bestek. Horixe du aurpegi ezaguna izateak.

Horiek elkarrizketaren eguneko bi anekdotatxo baino ez dira, protagonistekin zer ikusia dutenak. Hara joaterako ere izan nituen, baina, beste bi pasadizo. Goizean lagun bati antigeno testa eman nion, Azpeitiko farmazietan ez zegoelako halakorik, denak gastatuta zeudelako. Eman nion portalean testa, eta handik alde egin eta bost minuturako Whatsapppa: “Positibo”. Eta lepo gaineko makina lanean: “Noiz egon nintzen azkenengoz harekin”, “orain elkarrizketa daukat; beno aire zabalean da behinipein”, “orain egon zaite, bada, hamar egun etxean”... Berdin dio zertan ari zaren, zeharka bada ere, beti agertzen da koronabirusa.

Beste anekdota bat da; ez gehiago, ez gutxiago. Aiestaranen eta Ventasen elkarrizketa idatzi eta txukuntzen ari nintzela gertatua. Behin baino gehiagotan aipatu zituzten elkarrizketan “korrespontsal” eta “bidali berezi” hitzak. Korrespontsal banekien berriemala zela eus-

**Ez naiz kameraren aurrean elkarrizketak egiteko zalea, baina azken esperientzia anekdotikoa izan da**

karaz, baina bidali berezi? Zer da bidali berezi? Askotan egiten dudana gisan, Berria.eus-en begiratu nuen “bidali bezeri” sekula erabilitakoak ote ziren, eta hala bazen, aurrera; Berrian nola, GUKAn hala.

Nire harridurarako, baina, Andoni Egaña bertsolariak 2018an idatzitako Berezia artikuluekin egin nuen topo. Garbi zioen hark: “‘Bidali berezia’ esamoldea ez zait inoiz belarrietara gozo sartu. Egia da propio bidalitako berriemala batzuk aski berezi izan daitezkeela, baina hortik guztiei hala deitzera badago tartea. Nahiago nuke ‘propio bidalitakoa’ erabiliko balute”. Tapa; adjudikatuta.

Kontua da elkarrizketa batzuek paperean gelditzen dena baino gehiago ematen dutela, eta horietako bat izan zen Basazabalakoa. Bi pertsona interesgarri, eta haien diskurtsoa ere halakoxea. Aitortuko dizuet: ez naiz kameraren aurrean elkarrizketak egiteko zalea, baina azken esperientzia anekdotikoa izan da; izan ere, sekula ez bezain lasai sentitu nintzen solasaldian. Agian, horregatik izango ditut gogoan elkarrizketaren bueltako hainbeste anekdota. ■

**Argitaratzailea:** Urolako Komunikazio Taldea

**Zuzendaria:** Onintza Lete Arrieta

**Tirada:** 4.700 ale



**Enpresa laguntzailea:**



T E K N I K

# MUNDUA BIZIMODU

Leire Ventas eta Mikel Aiestaran

**Nazioarteko kazetaritza. Horixe da Mikel Aiestaranek eta Leire Ventasek duten ofizioa, bakoitzak modu batean, bakoitzak beretik. Biek ala biek argi dute kazetaritza bizimodua dela, eta kazetaritzan bakoitzak egindako ibilbideaz, kazetaritzaren funtsaz nahiz gorabeheraz aritu dira hizketan, luze.**

Testua: **Julene Frantzesena**. Argazkiak: **Arnaitz Rubio Aprea**.

Batak urteak daramatza Jerusalemen bizitzen, eta besteak, Londresen. Batak freelance gisa egiten du lan Ekialde Hurbiletik, eta besteak BBCn, hedabide horren Mundua Latinoamerikarako zerbitzuan. Gabonetako oporraldian Azpeitian elkartu ditu GUKA gehigarriak Mikel Aiestaran (Beasain, 1975) eta Leire Ventas (Zarautz, 1981) kazetariak, Basazabal jauregiaren atarian. Etxera itzulitakoan sentitzen den abaroan, eguneroko jardunetik begirada jaso ta hitz egin dute beren lanaz, pasioaz, bizimoduaz. Elkar ezagutzen ez zuten bi pertsona izanagatik, bakoitza beretik, bere esperientziatik, lasai eta patxadaz aritu dira solasean, aurrez elkar ezagutu izan balute bezala.

**Galdera zabal samarra, baina zuen egunerokoari lotutakoa. Zer da kazetaritza zuzentzat?**

**Mikel Aiestaran:** Bizimodu bat da kazetaritza niretzat, baina ez niretzat bakarrik; familia osoarentzat ere bai. Jerusalemera joateko erabakia hartu genuenetik, etxea nire erre-dakzio bihurtu da, eta nire lankideak dira Telmo semea, Ane alaba eta Aloña emaztea. Nire bulegoa logelan dago, zuzenekoak egiteko kokalekua balkoian daukat, editatzeko aretoa ere egongelatik oso gertu dut... Bizimodu bat bilakatu da kazetaritza, eta familia osoak parte hartzen du bizimodu horretan; dagoeneko sei urte pasatu dira hara joan ginenetik. Esperientzia hau izan ondoren, ez dut uste Ane eta Telmo etorkizunean kazetariak izango direnik, baina oso polita eta aberasgarria izan da bizi izan duguna. Kazetaritzak horixe eman dit niri, beste bizimodu bat izateko aukera.



**Leire Ventas:** Bizimodu bat da, eta munduko ogibiderik onena ere bai. Guri ere txoko desberdinak ezagutzeko aukera eman digu kazetaritzak. Era berean, mundua era batera ezagutzeko eta mundua azaltzeko bide bat ere bada kazetaritza. Beste dimentsio bat ere badauka: botereari neurria hartzekoa.

**Urteak daramatzazue ogibide horretan lanean: hedabide batean eta bestean arituak zarete, nazioartera jauzi egiterako. Hasi zinetenetik hona, kazetaritza zertan aldatu dela esango zenukete?**

**L.V.:** Goitik behera aldatu da kazetaritza egiteko modua. Baina kazetaritza bera aldatu da eta ez da aldatu; izan ere, oinarria ez da aldatu, oinarria berbera da. Mundua azaltzeko bidea izaten jarraitzen du kazetaritzak, baina formatuak aldatu dira, bideak ere bai. Duela hamabost urte lan egiten nuen erredakzioan pertsona bat zegoen webguneko lanetarako; papererako egiten zena webgunean sartzen zuen kazetari hark. Hori gaur egun pentsaezina da. Webguneak izaera propioa du, paperak ere bai, sare sozialek berena... Audientzia desberdinak daude, eta zentzu horretan, kazetariok pixka bat orkestra gizon eta emakume bihurtu gara. Hizkuntza desberdinak menderatzen ikasi behar izan dugu, askotariko audientziak buruan izaten eta abar. Kazetaritzaren funtsa, baina, lehengo bera dela uste dut.

**M.A.:** Dena aldatu da, bizimoduak ere bai. Informazioa kontsumitzeko modua aldatu egin da, eta horren atzean gaude gu. Izan ere, ohiturak aldatzen baldin badira, gure lanbidea ere aldatu egingo da. Dena den, egia da kazetaritza funtsean ez dela aldatu. Azpeititik, Londrestik edo Jerusalemek lan egin, gauza bera da kazetaritza. Jazo den aldaketa garrantzitsua teknologiarik lotutakoa izan da, eta horrek irudiaren demokratizazioa ekarri du; gaur egun, eskuko telefono batekin edonon izan daiteke kamerari. Hori ikusi dut Afganistanen edo Iraken; gero eta kamerari gutxiago joaten dira leku horietara, baina edozein bazterretan dago kale kazetaritza edo kazetaritza lokala. Pertsona batek telefono batekin irudiak lortzeko aukera du, eta guk irudi horiek ikusten ditugu etxetik; hori pentsaezina zen lehen.

Aldaketa nagusia, alde batetik, teknologia tarteko etorri da, eta bestaldetik, azkartasunari lotuta ere bai. Dena oso azkarra da orain; lehen ez zegoen arazorik gai bati hilabeteko jarraipena egiteko, patxadaz, gaiak landuz... Gaur egun, ez; gaur egun gai batek lau edo bost egun irauteko...

**Izugarria izan behar du gertatzen ari denak, ezta?**

**M.A.:** Bai, ikusi dugu Afganistanekin zer gertatu zen udan, adibidez. Zergatik izan zuen halako oihartzuna? Sekulako albistea zelako, baina baita uda zelako, futbolik ez zegoelako, bizitza politikoa geldirik zegoelako eta koronabirusaren pandemia pixka bat amaituta zegoela zirudielako ere. Hori bai, nazioarteko albistea izateko, sekulako oihartzuna izan zuen; hiruzpalau astez egon zen punta-puntan. Orain, baina, zer? Hartu edozein egunkari edo piztu telebista, eta Afganistan ez da ezer esaten. Nazioarteko albisteekin hori gertatzen da normalean: bi-hiru egunetan sekulako oihartzuna izaten dute, baina gero berehala isiltzen dira.

**Zuk Leire BBCren Mundua zerbitzuan egiten duzu lan, Latinoamerikarako. Halakorik bizi izan al duzu?**

**L.V.:** Bai. Guk nazioarteko gaiak lantzen ditugu Latinoamerikarako, ez ditugu soilik Latinoamerikako gaiak lantzen. Agenda eta askotariko gaiak -zientzia, osasuna, teknologia, ekonomia...- lantzen ditugu ikus-entzuleak Latinoamerikan daudela pentsatuta eta audientzia horrek zer interes duen kontuan hartuta. Afganistanen gertaturikoa izugarria izan zen guretzat ere. Aste hartan berrogei mila angelu pentsatu genituen albistea lantzeko. Gero, noski, tokian tokiko albistek ere ematen digute gaiak lantzeko aukera: Txileko hauteskundeak, adibidez, oso interesgarriak izan ziren. Bi muturretako hautagaiak ziren lehian, azken unera arte ez zen argi zeinek irabaziko zuen eta denbora asko igaro genuen gai hori prestatzen. Eraitza ere ona izan zen; interes handia izan zuen. Angelua aipatu dut lehen; izan ere, guk ez ditugu albiste hutsak ematen. Angeluak pentsatzen ditugu: oinarriko galderak zein diren, audientziak zer



Leire Ventas.

**"Mundua era batera ezagutzeko eta mundua azaltzeko bide bat da kazetaritza"**

**"Herri aldizkarietan aritu garenok badakigu zer den baliabide gutxirekin lan egitea"**

**"Errutinak badira, baina inoiz ez dakizu hurrengo egunean zer tokatuko den"**

jakin nahi duen... Horrela lantzen ditugu albisteak.

**Gaur egun, nazioartean ari zarete lanean, nazioarteko kontuez. Asko kostatu al zitzaizuen sorterrria utzi eta fokua aldatzea?**

**M.A.:** Niri, ez. Hastapenetan erredakzio batean aritu nintzen lanean Donostian, baina hura utzi nuenez geroztik, hamar urte igaro nituen motxilarekin herrialdez herrialde, propio bidalitako kazetari bezala. Hori horrela izanik, hurrengo urrats naturala zen berriemaile lanetan aritzea. Beraz, niretzat ez zen erabaki traumatikoa izan; aldaketa handiena izan zen etxeko denok joan ginelako Jerusalemara bizitzera. Izan ere, oso desberdina da bakarrik edo familiarekin egotea. Lan aldetik, asko irabazi dut Jerusalem: patxada, denbora, ikasteko aukera... Motxilarekin leku batetik bestera zabiltzala, oso polita da bizi duzuna, sekulako oihartzuna duelako egiten duzun lanak; izan ere, gaur Iraken zaude, bihar Afganistanen, gero Pakistanen... Puntu bero batetik bestera mugitzen zara, eta beti potoloak dira albisteak. Baina orain ez, oraingo lana desberdina da:

lasaiagoa. Asko irabazi dut; denbora bereziki, eta familia.

**L.V.:** Ni sorterritik joaterako, etorri egin nintzen sorterrira. Kazetaritza ibilbidea ez nuen hasi Euskal Herrian. Ikasten ari nintzela, Zarauzko *Txaparro* herri aldizkarian egin nuen lan pixka bat, baina gero, El Salvadorko egunkari batean hasi nuen bidea. Handik Mexikora joan nintzen, eta gero itzuli nintzen Euskal Herrira. Tarte horretan, *Berrian* aritu nintzen lehenik, eta *Urola Kostako Hitzan* gero, eta ondoren egin nuen salto Londresera. Traumatikoa ez da izan, egindako ibilbideak badu niretzat zentzua; izan ere, Latinoamerikan hasi nuen bidea eta orain Londrestik Latinoamerikarako egiten dut lan. Bestalde, Mikelen eta nire lana oso desberdinak dira: Mikelek gertaeraren lekutik egiten du lan, eta nik erredakzio batetik. Gainera, azken urteetan editore lanetan ari naiz: sortzen edo idazten baino, erabakiak hartzen laguntzen, eguneko plana egiten, zuzentzen eta editatzen aritzen naiz. Itzaleko lana da pixka bat nirea.

**Nazioarteko kazetaritzan aritu zareten urteetan, zer ikasi duzue?**

**M.A.:** Sekulako aldaketa izan dela azken urteetan. Orain, 46 urterekin bilaka zaitezke erreferente bat, baina lehen ezinezkoa zen hori. Nik oraindik erreferenteak behar ditut, baina lan egiteko modua aldatu egin da; enpresek beste interes batzuk dituzte eta erretiro masiboak izaten dira orain. Normalean, hedabideak seniorrek betetzen dituzten postuak kentzen hasten dira, eta hori asko nabaritu da Ekialde Hurbilean; ni han seniorra naiz jada. Inguruan ditudan kazetariekin alderatuta, zaharrena naiz, eta oso tristea da hori; nik erreferenteak behar ditut oraindik ere.

**L.V.:** Hori egia da, baina aldi berean, belaualdi gazteengandik asko ikasten dugu. Izan ere, horiek Interneteko natiboak dira, sare sozialetakoak, gureak ez ziren kazetaritza egiteko beste modu batzuk erakutsi dizkigute modu naturalean... Alde horretatik, seniorrak gara, baina baditugu beste erreferente batzuk. Nik, batez ere, kazetaritza zerbitzu publikoa dela ikasi dut; hau da, jendearentzat dela. Pandemiaren oso garbi ikusi da hori, birusari

buruzko albisteak ematerakoan. Berebiziko garrantzia dauka kontaktatzen duzun hori ondo kontrastatzeak, iturri zuzenak bilatzeak, kontrakoak entzuteak, egiaztatzeak... Horrek guztiak berebiziko garrantzia du, eta hori da azken urteetan ikasi dudana.

**Zuk, Leire, hedabide batentzat egiten duzu lan, Erresuma Batuan instituzio bat den hedabide batentzat. Zer da BBCn lan egitea?**

**L.V.:** BBC munduko herrialde guztietan dagoen makinaria erraldoi bat da. Makinaria horrek informazio pila bat sortzen du, leku askotara iristen da, berriemaile sare ikaragarria dauka, baliabide asko ditu... Herri aldizkarietan edo egunkarietan lan egin dugunok badakigu zer den baliabide gutxiarekin lan egitea. BBCren kasuan, kontaktzeko istorio onak baldin badituzu, hori lantzeko baliabideak egon egongo dira. Bestalde, BBCk kazetaritzaren urrezko arauak gogor mantentzen ditu: inpartzialtasuna da guztiaren zutabea; kazetari guztiak horretarako formatzen dituzte, eta hori behin eta berriz errepikatzen dute.

**Mikel, zuk, berriz, urteak daramatzazu hedabide baterako zein besterako lanean, freelance moduan. Nolako da freelance gisa lan egitea? Zer alde on eta txar ditu?**

**M.A.:** Izenak dioen gisan, *free* [libre, ingelesez] naiz; libre naiz erabakiak hartzeko. Adibidez, inork ez dit esaten zenbat denbora egon behar dudan Azpeitian. Zuk kudeatzen duzu zure lana, eta hori da alde politena eta aberasgarriena; hori oso inportantea da. Alde txarrik ez diot oraindik topatu freelance lanari. Egunen batean topatuko diot, baina orain arte oso positiboa izan da esperientzia. Dena den, baldintzak aldatzen joan dira. Gaur egun ez ditugu lehengo baldintzak, baina momentuz, ezin dut gauza txarrik esan; oso pozik nago. Egunen batean BBCtik deitzen badidate, ordea, zergatik ez naiz joango? Agian pentsatu egingo dut, eta beharbada, askatasun hori alde batera utziko dut. Azkenean, erabaki pertsonala da; aukerak izan ditut beste era batera lan egiteko, baina ez zait interesatu. Dena den, etorkizunean, agian, nahiko dut. Freelancea figura bat da, finean; kazetaritzan aritzen den langile autonomo bat naiz, beste autonomo





Mikel Aiestaran.

**"Egunen batean topatuko diot, baina orain ez diot alde txarrik aurkitu freelance lanari"**

**"Sare sozialetan sinesgarritasuna irabaztea oso zaila da, baina berehala gal daiteke"**

**"Lan bizia da gurea, askotan ez zait iruditzen lanean ari naizenik, eta sentipen hori oso ederra da"**

guztiak bezalaxe. Egia dena da beti dagoela segurtasun falta, baina gaur egun, enpresa batean edozein kontratu mota izanda ere, egonkortasuna ez dago bermatuta. Aitzakia handiena horixe da nire kasuan, egonkortasuna, baina ni oso pozik nago lortu ditudan bezeroekin, bai EITBrekin, bai Vocento taldearekin. Azken ia 20 urte daramatzat horiekin lanean, eta ez dut kexarik.

**Duela hilabete batzuk biral egin zen, Leire, BBCrako euskarari buruz egin zenuen erreportaje baten bideoa. Nola hartu zenuen halako oihartzuna izatea?**

**L.V.:** Guztiz harrigarria izan zen. Itzaletako lanetan ari naiz normalean, eta ez nintzen aurpegi publikoa. Gainera, ez naiz Mikel bezain aktiboa sare sozialetan. Bat-batean bideo hura biral egitea harrigarria izan zen, batez ere, BBCk euskarari buruz egindako lan bat zelako. Euskal herritarrentzat ezaguna den gai bati buruzko bideo bat Euskal Herrira iristea eta hainbeste zabaltzea... Denok harritu ginen, baina gustura sentitu nintzen BBCn nire herriaz hitz egiten; ez dago gaizki.



**Zu, berriz, Mikel, aurpegi ezaguna zara. Nola daramazu jendeak ezagutzearen kontua?**

**M.A.:** Gauza bat da futbolearen aurpegi ezaguna izatea, baina gure lanbidea oso-oso pijoia da, ez da sektore masiboa; nazioarteko kazetaritza oso selektiboa da.

**L.V.:** Nitxo bat dela esango nuke.

**M.A.:** Bai, hori da. Dena den, etxera itzultzen naizenean ikusten dudana erantzuna, jendeak gaiak nola jarraitzen dituen, zer galdere egiten dituen... harrigarria da niretzat. Ez dakit beste leku batzuetan hala izango den, baina Euskal Herrian nazioarteko gaiekiko interesa sumatzen dut; bereziki, Palestinaren eta Israelen arteko gatazka oso mediatikoa delako, edo zelako, eta denok daukagulako iritzi bat. Jendea asko inplikutzen da. Horren

erakusle da EITBk berriemaile sare bat mantentzea gaur egun. Hori oso arraroa da, Espainiako Estatuko hedabideekin alderatuz gero. Izan ere, gero eta gutxiago gara nazioarteko berriemaileak. Murrizketak egiten, normalean, kanpotik hasten dira, eta gu kanpo-kanpoan gaude. Horregatik, oso-oso bitxia iruditzen zait Euskal Herrian jendeak ematen duen erantzuna ikustea eta ni nazioartean lan egiteagatik ezaguna izatea. Jendea beti errespetuz aritu izan zait hizketan, gainera; ez dut sekula bizi izan esperientzia desatsegini.

**Zein da nazioarteko kazetaritzan daramatzazuen urteetan bizi izan duzuen unerik gogorrena? Eta positiboki gogoangarriena?**

**M.A.:** Une gogorak, pertsonalki, muturreko egoeretan bizitakoak izan dira. Iraken edo Sirian, adibidez, beldur izugarria pasatu dut. Normalean, bizitakoaz konturatzen zarenean edo bizitakoa atzean uzten duzunean, pixka bat erlatibizatu egiten duzu, eta beste kontu batekin hasten zara. Baina muturreko egoera batean, bonbardaketa edo tiroketa batean bizitzen duzuna... Barruan zaudenean ez zara konturatzen gertatzen ari denaz, baina denbora pasatzen denean, zera pentsatzen duzu: "A zer nolako eskapada egin dudana". Bestelakoan, oso gogorak izan dira pandemiaren urteak. Niri, normalean, etxetik deitzen didate kezkatuta. Baina pandemia garaian, gu egon gara Euskal Herriarekin kezkatuta Israelen. Izan ere, gu Israelek sortutako kaiolaren barruan sartuta egon gara pandemian, eta txertoak hartzen ari ginen garaian, Euskal Herrian ez zegoen maskararik ere. Oso une arraroa eta zaila izan zen; zuek gaizki pasatzen eta gu zuei begira. Une onak, berriz, bizitako gehienak izan dira. Lan bizia da gurea, eta askotan ez zait iruditzen lanean ari naizenik; sentipen hori oso ederra da. Egunkariko lanak utzi nituenean, pertsona batek esan zidan egunero akordatu nintzela 16:00etan, egunkaria inprentara sartzen zen garaian. Baina ordutik, sekula ez diot erlojuari begiratu 16:00etan; beste txip bat daukat. Egia esan,

egunero bizitako momentuak, istorio desberdinak, bihar zer egingo dudan ez jakitea, datorren astean zer gai aterako den ez jakitea... Hori asko gustatzen zait.

**L.V.:** Hori da gure lanbidearen alde politetako bat. Errutinak badira, baina inoiz ez dakizu hurrengo egunean zer tokatuko den. Plan bat izan dezakezu, baina Afganistanen gertatu zena gertatzen bada, dena hankaz gora jartzen da. Harra piztuta izaten duzu, eta erreakzionatzeko gaitasuna izan behar da.

**Eta beti ikasten aritzekoa, ezta?**

**L.V.:** Bai, bai, eta beti ikasten ari gara. Plataforma berriak, hizkuntzak...

**Azken urteetan sare sozialek indar izugarria hartu dute: horietan zaude edo ez zara existitzen kasik. Bada eztabaida bat, ordea, sare sozialetako *fake newsei*, gezurrei, zaratari... buruzkoa. Kazetariaren lana zein da zurrumbilo horretan?**

**M.A.:** Niretzat lan tresna izugarria dira sare sozialak. Gaur egun Twitter gabe... Niretzat lanaren parte da Twitterren egunean ordu-bete edo bi ordu igarotzea. Noski, komunikabide tradizionaletan bezalaxe, zabor asko dago hor ere. Esan nahi dudana da gaur egun egunkarietan zabor edo gustatzen ez zaidan informazio asko ikusten dudala. Sare sozialak desmitifikatu egin behar dira; niretzat sare sozialak lanerako tresna ez ezik, egindako lana erakusteko tresna ere bilakatu dira. BBC atzean izanda, adibidez, sare bat edo mugimendu bat duzu zure lanak erakusteko. Baina ni bakarrik nago, freelancea naiz, eta oso interesgarria da lanak mugitzeko sare sozialak izatea. Hori bai, kontuz eta ondo egin beharreko lana da sare sozialetakoa; izan ere, sinesgarritasuna irabaztea oso zaila da, baina berehala gal daiteke. Horregatik diot lan tresna bezala hartu behar direla. Oporretan nagoenean, adibidez, Twitter ez dut ukitzen; begiratzen dut tartean behin, baina listo. Guk lantzen ditugun gaiak martetarrak dira: sunien eta xiiten gatazkari buruzko txioak idatzita baino askoz ere jarraitzaile gehiago izango nituzke Realari eta Athletici buruz idatziko banu. Nitxo espezializatuak egin behar dira, landu egin behar dira horiek, eta niri gustatzen



zait jarraitzaileen hazkundea izatea, baina hazkunde horizontala izan dadila, komunitate interesgarri bat sortzeko.

**Zeuk ere informazioa jasotzeko komunitate bat izan dadila, ezta?**

**M.A.:** Hori da. Niri ez zait interesatzen hazkunde ikaragarria izatea, bertikala, taldean zein dagoen jakin gabe. Zentzu horretan oso gustura nago Twitterrekin. Facebookera ez dut hainbeste jotzen, nahiz eta Ekialde Hurbilean ikaragarri erabiltzen den: lanerako, elkarrizketak eskatzeko, baimenak lortzeko... Azkenaldian, ikaragarria izan da, bestalde, Whatsapparen bilakaera. Afganistanera joatean, talibanen baimena Whatsappez jaso nuen. Ez zegoen telefono finkorik, baina Whatsappa bazuten; hori ez sinestekoa izan zen niretzat.

**L.V.:** Saihestezina da sare sozialetan egotea, egon egin behar da horietan. BBC makinaria handia da, baina sare sozialetan egon egin behar du kazetariak. Gainera, audientzia neurtzeko modu bat ere badira; audientziak zer nahi duen ikusteko sare sozialetan egon egin behar duzu. Twitter modu batekoa da, Instagram beste batekoa, eta Youtube ere hor dago bere audientziarekin.

**M.A.:** Youtube masiboa da. Milioika lagun daude han.

**L.V.:** Bai, milioika lagunengana irits gaitzke Youtuberaren bidez, baina BBCn ez dugu Youtuberako informazioa lantzen. Harako azalpen bideoak egiten ditugu, oso ondo funtzionatzen dutelako. Adibidez, zein dira omikronen sintomak? Kazetari bat azalpenak ematen ageri da bideoan, birologo baten informazioarekin. Gisa horretakoek funtzionatzen dute Youtuben. Horiek, baina, ez dute ondo funtzionatzen webgunean edo Twitterren, adibidez. Sare sozialak, beraz, audientziarekin komunikatzeko eta audientzia ezagutzeko bidea ere badira. Lehen, kazetaritza norabide batekoa zen: nik kontatuko dizut zuri zer jakin behar duzun. Orain, ez.

**M.A.:** Bai. Iluntzeko bederatzietan emango dizut informazioa, eta listo. Beti oso formala zen.

**L.V.:** Orain, berriz, ez. Orain jakin egiten dugu jendeari zer interesatzen zaion, gauza bat edo bestea, eta gu horretara moldatzen gara, jendeak jakin nahi duen horretara, beti ere kontuan izanda kontuz landu eta egiaztatu behar dela informazioa... Kazetaritza ja ez da goitik beherakoa, horizontalagoa da orain, eta herritarrek jaso egiten dute informazioa, entzun egiten dute, eta guk jakin egin dezakegu horiek zer nahi duten.

**M.A.:** Bai, eta 24 orduz jasotzen da orain informazioa. Lehen hori ez zen horrela: 15:00etan eta 21:00etan izaten ziren albistegiak, eta denak ordu horietan egoten ziren adi. Orain, 24 orduz dago informaziorako aukera, konektatu eta hor daukazu.

**Informazioa jasotzeko modua ere zeharo aldatu da: papera, Internet, ikus-entzunezkoak... Nola ikusten duzue etorkizuna?**

**L.V.:** Uste dut horri lotuta badela beste kontu bat ere: hori guztia mantenduko duen negozio eredia zein izango den. Deskubritzeko dago hori.

**M.A.:** Hedabideen galderarik potoloena horixe da: nola atera dirua aldaketak datozenean. Papereko euskarria desagertzen bada, nondik aterako dute komunikabideek dirua? Niretzat arazo handia dago horrekin; izan ere, orain hedabideetako egoera kudeatzen ari diren berberak ez zuten arazo hori ikusi bere unean. Espainiako egunkarietan antzeko zuzendariak ikusten ditut azken hogeit urteetan, eta sektorearen krisi larria etorri zenean ere haiek zeuden postu horietan; oraindik hor jarraitzen dute. Gauzak aldatzen ari dira, baina aurpegiak ez dira aldatzen, eta ez dut uste horrela berpiztuko denik sektorea.

**Hainbat hedabidek egin dituzte Interneteko edukiak ordainarazteko saiakerak, baina bere horretan geratu dira... Pixka bat noraezean al dabilta hedabideak diru iturriak lortzeko?**

**L.V.:** Bai, hori da. Ez dago funtzionatu duen eta denok jarraitzeko modukoa den adibide edo eredu bat. Saiatu dira harpidetza bitartez, edukiak itxita, publizitatearekin...

**M.A.:** Dena oso azkar aldatu da, baina hedabide denak etorriko den horri begira daude.

**Azken urteak pandemiak jo ditu goitik behera: urtea hasi berri den honetan, 2022a bukatzerako zer titular eman nahiko zenukete?**

**L.V.:** Pandemia bukatu dela, argi eta garbi.

**M.A.:** Bai, bai, garbi dago hori. Nik okupazioa amaitu dela ere esan nahiko nuke. Hori albiste oso potoloa litzateke nazioarte mailan. Edo Ameriketako Estatu Batuetako tropak Iraketik atera direla... Baina, dudarik gabe, pandemia da orain gai bakarra.

**L.V.:** Bai, ez dut dudarik. Mundu guztiari eragin dio eta eragiten dio. Mundu guztiaren bizitzak aldatu ditu pandemiak, jende askorentzat bizimodua gogorra izan da pandemian... Beraz, bukatu dela izango da albiste nagusia, nik titular horren aldeko apustua egiten dut.

**M.A.:** Amaitu arte, hor egongo da pandemia une oro, eta beste gai guztiak eklipsatuko ditu.



Tartean behin izango dira Afganistangoa bezalako albisteak, baina atzean beti egongo da bitxoa gure zain, eta hori izango da albistea. Ez dut uste 2022an pandemia amaitutzat-amaitutzat emateko aukerarik izango dugunik, baina, dudarik gabe, datozen hilabeteetan ere gai bakarra izango da pandemia gurean.

**Ezer berririk ez, ezta, azken bi urte hauek ikusita?**

**M.A.:** Hori da, bai. Beste fase batean sartuko gara, helduko dira aldaera desberdinak, baina... Gainera, gai globala da.


**L.V.:** Bai, horrek erakutsi du zeinen konektatuta dagoen mundu guztia; ikusi da leku batean

gertatzen denak beste batean zer eragin duen. ■



Ikusi eksklusiban Leire Ventas eta Mikel Aiestarani egindako elkarrizketa QR kodea eskaneatuta.



**Desnibela** 125 m  
**Zailtasuna**   
**Luzera** 6 km  
**Denbora** 1 ordu eta 20 minutu

**Erreferentziak**  
**0.00** Aratz Erreka auzoa  
**0.10** Bidegurutzea  
**0.25** Arlizeta Beherkoa baserria  
**0.45** Arlizeta baserria (ur jauzia)  
**1.20** Aratz Erreka auzoa



## BARRUKALDEKO ALTGORRAK

### MIREIA GALARZA BASTIDA

Urola bailaran dagoeneko jakina da zeintzuk diren herrigune handienak, baita horien inguruan dauden mendiak ere. Hala ere, mapari hauts pixka bat kendu eta bertan aztertu eta sakonduz gero, inguruko auzo txikiekin topo egingo dute eskualdeko herritarrek. Inguru horietako bat da Aratz Erreka, Azpeitiko auzoa. Urrestilatik lau bat kilometrorra dago, eta Azpeititik bederatzi kilometro ingurura.

Ibilbidea Aratz Errekako erdigunean hasten eta amaitzen da, San Isidro eliza dagoen lekuan. Autoa bertan utzi beharko dute herritarrek, eta kontuz-kontuz, Urrestilara doan errepidetik joan, bidegurutze batekin topo egin arte. Ibaia gurutzatuz, eskubira hartu behar da leku horretan, eta baserri zahar bat atzean utzita, aurrera jarraitu behar da ondoren. Bideari segika, eta Gorri ibaiaren paraleloan, Arlizeta Behekoa baserria izango da hurrengo geldialdia. Azkenengoa, berriz, ur jauzi eder bat izango da, hain zuzen, Arlizeta baserriaren ondoan geratzen dena. Itzultzeko bide bera erabili beharko dute mendizaleek, beraz, ez dago galtzeko arriskurik.

Zalantzarik gabe, lasaitasuna da herritarrek Aratz Errekan topatuko duten onena. Halaber, ibilbidea igandetan egiten dutenek elizaren alboan dagoen jatetxea ere zabalik topatuko dute. Txikia izanda ere, parkea eta frontoia ere badaude Aratz Errekan, beraz, ibilbidea egin

eta etxeko txikienek jolasteko aukera izango dute bertan, planari amaiera eman eta etxera itzuli aurretik.

### Motzean

#### Lau geldialdi

- Aratz Errekako erdigunea
- Bidegurutzea
- Arlizeta Behekoa
- Arlizeta eta ur-jauzia

#### Nola iritsi

- Autoz: Ez dago Aratz Errekara iristen den autobusik. Aproposena autoz joatea da, edo motoan, herrigunean bertan aparkatzeko aukera baitago. ■



Ikusi eskusiban Xabat Olaizola eta Guillermo Segurola txangoan, QR kodea eskaneatuta.



**TELEBISTAN ERE**

**GUKA!**  
erto